

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 77.211/1
van 9 december 2024

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies’

Op 18 november 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 5 december 2024. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 december 2024.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. De comfortclassificatie en -indeling van erkende hotels worden gesteund op de classificatienormen van de zogeheten *Hotel Stars Union*. Deze laatste ging recent over tot een evaluatie en actualisering van de bestaande classificatienormen en -indeling. Aan het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ligt de bedoeling ten grondslag om de binnen het Vlaamse Gewest geldende toeristische openings- en uitbatingsvoorwaarden voor hotels in overeenstemming te brengen met de door de *Hotel Stars Union* geactualiseerde comfortclassificatienormen. Daartoe strekt het om advies voorgelegde ontwerp tot het vervangen van bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 ‘tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies’.¹

3. Het ontworpen besluit van de Vlaamse Regering vindt rechtsgrond in artikel 4, eerste lid, 8°, van het decreet van 5 februari 2016 ‘houdende het toeristische logies’, dat luidt:

“Een toeristisch logies dat gelegen is in het Vlaamse Gewest, mag alleen worden uitgebaat als het voldoet aan de volgende voorwaarden:

(...)

8° als het toeristische logies wordt aangeboden op de toeristische markt met een benaming die door de Vlaamse Regering wordt bepaald, moet het voldoen aan de overeenkomstige bijkomende openings- en uitbatingsvoorwaarden die door de Vlaamse Regering zijn bepaald.

Een toeristisch logies mag worden aangeboden op de toeristische markt onder verschillende benamingen op voorwaarde dat het voldoet aan de overeenkomstige bijkomende openings- en uitbatingsvoorwaarden van die benaming. Toerisme Vlaanderen kan op gemotiveerde wijze een afwijking van een of meer bijkomende openings- en uitbatingsvoorwaarden toestaan;

(...)”.

ALGEMENE OPMERKING

4. De ontworpen openings- en exploitatievoorwaarden houden in dat, willen ondernemers uit andere lidstaten van de Europese Unie in het Vlaamse Gewest logies aanbieden onder de benaming “hotel” of een daarvan afgeleide benaming, aan de desbetreffende bijkomende

---

¹ Het opschrift van de te vervangen bijlage 2 luidt: “Bijkomende openings- en uitbatingsvoorwaarden waaraan een kamergelateerd logies moet voldoen dat op de toeristische markt wordt aangeboden met de benaming hotel, hotellerie, hostellerie, relais, inn, motel, pension of een afgeleide benaming, term, vertaling of schrijfwijze van een van die benamingen”.

openings- en exploitatievoorwaarden zullen moeten voldoen. De stellers van het ontwerp zullen er derhalve moeten op toezien dat met de ontworpen regeling, die ontegensprekelijk gevolgen heeft voor de concrete vestigingsvoorwaarden, verenigbaar is met de artikelen 49 e.v. (recht van vestiging) en 56 e.v. (recht van vrije dienstverlening) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De ontworpen regeling dient uiteraard ook in overeenstemming te zijn met het evenredigheidsbeginsel in die zin dat de ontworpen openings- en uitbatingsvoorwaarden in beginsel in gelijke mate moeten gelden voor tijdelijk en occasioneel toeristisch logies. In dat verband acht de afdeling Wetgeving het nuttig om de hierna volgende opmerking te herhalen die werd gemaakt in advies 60.777/1 van 1 februari 2017 bij het ontwerp van besluit dat het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 is geworden:

“5. De openings- en uitbatingsvoorwaarden en de bijkomende openings- en [uitbatingsvoorwaarden] zijn overeenkomstig artikel 4, 7° en 8°, van het decreet voorwaarden om het toeristische logies te mogen uitbaten. Aldus wordt weliswaar formeel geen vergunning geregeld maar wordt de uitbating van de dienst zelf aan voorwaarden onderworpen. De ontworpen voorwaarden zijn zeer gedetailleerd. De gemachtigde gaf wat dat betreft de volgende toelichting:

‘Alleen de minimale openings- en exploitatievoorwaarden (zoals bedoeld in artikel 4, 7° van het logiesdecreet) zijn ons inziens voorwaarden om een toeristisch logies te mogen uitbaten en aanbieden aan de toeristische markt. De bijkomende openings- en exploitatievoorwaarden (artikel 4, 8° van het logiesdecreet) zijn enkel van toepassing wanneer het toeristische logies wordt gepromoot onder een specifieke ('beschermd') benaming. Een toeristisch logies kan dus geëxploiteerd worden zonder aan deze bijkomende voorwaarden te moeten voldoen op voorwaarde dat er geen van de vastgelegde benamingen wordt gebruikt.

Dit is niet het geval bij de voorwaarden, vermeld in artikel 4, 7° van het decreet. Een logies dat niet voldoet aan deze voorwaarden, kan niet geëxploiteerd worden.’

De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of alle in het ontwerp bepaalde voorwaarden die voorwaarden zijn om het toeristische logies te mogen uitbaten, verenigbaar zijn met de artikelen 49 e.v. (recht van vestiging) en 56 e.v. (recht van vrije dienstverlening) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Wat het laatstgenoemde recht betreft, dienen de desbetreffende voorwaarden tevens te voldoen aan de vereisten bedoeld in artikel 16, lid 1, van de richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 ‘betreffende diensten op de interne markt’ (dienstenrichtlijn). De ontworpen regeling betreft immers een economische activiteit die moet worden beschouwd als een dienst die onder de toepassing valt van de voornoemde richtlijn.

Ook is het de vraag of, mede gelet op het evenredigheidsbeginsel, de openings- en uitbatingsvoorwaarden en bijkomende openings- en uitbatingsvoorwaarden in gelijke mate moeten gelden voor tijdelijk en occasioneel toeristisch logies.”

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Opschrift

5. Aangezien het om advies voorgelegde ontwerp strekt tot het vervangen van bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 vervange men in het opschrift het woord

“wijziging” door het woord “vervanging”. De vermelding van het opschrift van het ontwerp in het opschrift van de ontworpen bijlage en in de formule die volgt aan het einde van die bijlage moet in overeenkomstige zin worden aangepast.

6. Het opschrift van het te wijzigen besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 moet uiteraard op een correcte wijze worden vermeld. Aan het einde van het opschrift van het ontwerp dient derhalve te worden geschreven “... het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies” (niet: “... het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies”).

Aanhef

7. Artikel 4, eerste lid, 8°, van het decreet van 5 februari 2016 biedt een voldoende rechtsgrond voor het ontworpen besluit. Het is bijgevolg niet nodig om als rechtsgrond tevens een beroep te doen op de algemene bevoegdheid van de Vlaamse Regering om de decreten uit te voeren. In de rubriek “Rechtsgronden” moet derhalve de verwijzing naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ worden geschrapt.

8. De afdeling Wetgeving wordt overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, om een advies verzocht binnen een termijn van dertig dagen. In de rubriek “Vormvereisten” dient na het derde streepje bijgevolg niet te worden verwezen naar “artikel 84, § 3, eerste lid, 2°,” van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, doch wel naar “artikel 84, § 1, eerste lid, 2°,” van die wetten.

Artikelen 2 en 3

9. De bepaling van inwerkingtreding dient aan de uitvoeringsbepaling vooraf te gaan.² De artikelen 2 en 3 van het ontwerp moeten derhalve van plaats worden gewisseld.

Bijlage

10. In onderdeel B.8, tweede lid, a), van de bijlage, wordt melding gemaakt van “een raam of rooster dat worden geopend of een luchtverversingssysteem”. Het ware redactioneel beter om te schrijven: “een raam of rooster dat kan worden geopend of een luchtverversingssysteem”.

---

² Zie in die zin ook *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling nr. 157, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

11. Aan het einde van het onderdeel B.8, vierde lid, van de bijlage, wordt onder a) melding gemaakt van “het kledinghaakje, vermeld in punt 6 om een jas op te hangen”. De verwijzing naar het beoogde “punt 6” is evenwel verkeerd en zal moeten worden aangepast.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME